

## **NOMΟΣ: 2271/20**

**Περί κυρώσεως της διεθνούς συμβάσεως της Διεθνούς Συνδιασκέψεως της Εργασίας της Ουασιγκτόνος, περί καθορισμού κατωτάτου ορίου της ηλικίας των ανηλίκων εις τας βιομηχανικάς εργασίας.**  
(ΦΕΚ 145/Α/1-07-1920)

### **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ**

Ψηφισάμενοι ομοφώνως μετά της Βουλής, απεφασίσαμεν και διατάσσομεν

#### Άρθρον πρώτον

Κυρούται η περί καθορισμού κατωτάτου ορίου ηλικίας των ανηλίκων εν ταις βιομηχανικάς εργασίαις διεθνής σύμβασις, η ψηφισθείσα υπό της διεθνούς συνδιασκέψεως της εργασίας της Ουασιγκτόνος και έχουσα ως έπεται:

«Σχέδιον συμβάσεως καθορισούσης κατώτατον όριον ηλικίας των ανηλίκων εν ταις βιομηχανικάς εργασίαις.

Η Γενική συνδιάσκεψις της διεθνούς οργανώσεως εργασίας της Κοινωνίας των Εθνών, κληθείσα εν Ουασιγκτόνι υπό της Κυβερνήσεως των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής την 29 Οκτωβρίου 1919, αφού απεφάσισε να αποδεχθή διαφόρους προτάσεις εν σχέσει προς την εργασίαν των ανηλίκων και το κατώτατον όριον της ηλικίας το επιτρεπόμενον εν τη εργασία, όπερ ζήτημα περιλαμβάνεται εις το τέταρτον θέμα της ημερησίας διατάξεως της εν Ουασιγκτόνι συνόδου της ειρημένης διασκέψεως, και αφού απεφάσισεν όπως αι ανωτέρω προτάσεις διατυπωθούν υπό μορφήν σχεδίου διεθνούς συμβάσεως.

Αποδέχεται το επόμενον σχέδιον συμβάσεως προς κύρωσιν παρά των μελών της διεθνούς οργανώσεως της εργασίας, συνωδά ταις διατάξεσι του περί εργασίας κεφαλαίου της συνθήκης των Βερσαλιών της 28 Ιουνίου 1919 και της συνθήκης του Αγίου Γερμανού της 10 Σεπτεμβρίου 1919.

#### Άρθρον 1

Υπό την έποψιν της εφαρμογής της παρούσης συμβάσεως θεωρούνται «βιομηχανικάί επιχειρήσεις» ιδίως.

α) Τα μεταλλεία, τα λατομεία, και αι πάσης φύσεως εξορυκτικάί βιομηχανίαί,  
β) αι βιομηχανίαί εν αις κατασκευάζονται προϊόντα, μεταβάλλονται, καθαρίζονται, επισκευάζονται, διακοσμούνται, αποτελειούνται, προετοιμάζονται δια την πώλησιν, ή εν αις μεταβάλλονται αι ύλαι, περιλαμβανομένων της κατασκευής πλοίων, των βιομηχανικών αποσυνθέσεως υλικού και της παραγωγής, μετατροπής και διαβιβάσεως κινητηρίου εν γένει δυνάμεως και του ηλεκτρισμού,  
γ) η κατασκευή, ανοικοδόμησις, συντήρησις, επισκευή, τροποποίησις ή κατεδάφισις παντός οικοδομήματος και κτίσματος, σιδηροδρόμων, τροchioδρόμων, λιμένων, δεξαμενών, προβλήτων, διορύγων, εγκαταστάσεων εσωτερικής συγκοινωνίας δι' ύδατος, οδών, σηράγγων, γεφυρών, οδογεφυρών, υπονόμων, συλλεκτήρων και κοινών φρεάτων, τηλεγραφικών και τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, ηλεκτρικών

εγκαταστάσεων, εργοστασίων φωταερίου, διανομής ύδατος, ή άλλων οικοδομικών εργασιών, ως και αι προπαρασκευαστικά των ανωτέρω εργασιών εργασίαι, δ)η μεταφορά προσώπων ή εμπορευμάτων δι'οδών, σιδηροδρόμων, ή ύδατος, περιλαμβανομένης και της αποθηκείσεως εμπορευμάτων εις τας λιμεναποθήκας, τους λιμένας, και αποθήκας διαμετακομίσεως, εξαιρουμένης της δια χειρός μεταφοράς.

Αι αρμόδιαι αρχαί εκάστης χώρας θέλουσι καθορίσει τα όρια μεταξύ της βιομηχανίας αφ'ένός και του εμπορίου και της γεωργίας αφ'ετέρου.

## Άρθρον 2

Ανήλικα κάτω των 14 ετών δεν δύνανται να απασχολώνται ή εργάζονται εις βιομηχανικάς επιχειρήσεις δημοσίας ή ιδιωτικάς ή εις τα παραρτήματα αυτών, εξαιρέσει μόνον των εργασιών εις ας απασχολούνται μόνον μέλη μιας και της αυτής οικογενείας.

## Άρθρον 3

Αι διατάξεις του άρθρου 2 δεν εφαρμόζονται εις την εργασίαν των ανηλίκων εν ταις επαγγελματικάς σχολαίς, υπό τον όρον ότι η εργασία αύτη είναι εγκεκριμένη υπό της δημοσίας αρχής και εποπτεύται υπ'αυτής.

## Άρθρον 4

Δια την διευκόλυνσιν του ελέγχου της εφαρμογής των διατάξεων της παρούσης συμβάσεως, πας ιδιοκτήτης βιομηχανικής επιχειρήσεως οφείλει να τηρή μητρώων εγγραφής πάντων των υπ'αυτού απασχολουμένων κάτω των 16 ετών προσώπων, μετά σημειώσεως της χρονολογίας της γεννήσεώς των.

## Άρθρον 5

Όσον αφορά την εφαρμογήν της παρούσης συμβάσεως εν Ιαπωνία, επιτρέπονται αι εξής παραλλαγαί του άρθρου 2.

α)Ανήλικα άνω των 12 ετών γίνονται δεκτά εις την εργασίαν, εφ'όσον συνεπλήρωσαν την στοιχειώδη εκπαίδευσίν των,

β)δύνανται να ληφθώσι μεταβατικά μέτρα όσον αφορά τα ήδη εργαζόμενα ανήλικα ηλικίας μεταξύ 12 και 14 ετών.

Η υφισταμένη διάταξις του ιαπωνικού νόμου, καθ'ην επιτρέπεται η απασχόλησις ανηλίκων κάτω των 12 ετών εις ευκόλους και ελαφράς τινας εργασίας, θέλει ακυρωθή.

## Άρθρον 6

Αι διατάξεις του άρθρου 2 δεν εφαρμόζονται εις τας Ινδίας, ουχ'ήττον ανήλικα κάτω των 12 ετών δεν επιτρέπεται ν'απασχολώνται εν τη χώρα ταύτη:

α)Εις βιομηχανίας χρησιμοποιούσας κινητήριον δύναμιν και απασχολούσας πλέον των 10 προσώπων,

β)εις τα μεταλλεία, λατομεία, και εις τας πάσης φύσεως εξορυκτικάς βιομηχανίας,

γ)εις τας σιδηροδρομικάς μεταφοράς προσώπων ή εμπορευμάτων, ή ταχυδρομικών σάκκων, ως και εις τας φορτοεκφορτώσεις εμπορευμάτων, εις τας λιμεναποθήκας,

τας αποβάθρας, και τας αποθήκας διαμετακομίσεως, εξαιρέσει της δια χειρός μεταφοράς.

#### Άρθρον 7

Αι επίσημοι επικυρώσεις της παρούσης συμβάσεως θα ανακοινωθώσιν εις τον γενικόν γραμματέα της Κοινωνίας των Εθνών και θα καταχωρισθώσι παρ' αυτού κατά τας διατάξεις του κεφαλαίου XIII της Συνθήκης των Βερσαλλιών της 28 Ιουνίου 1919 και της Συνθήκης του Αγίου Γερμανού της 10 Σεπτεμβρίου 1919.

#### Άρθρον 8

Παν μέλον της Διεθνούς Οργανώσεως της Εργασίας, επικυρούν την παρούσαν σύμβασιν, υποχρεούται να εφαρμόση αυτήν εις εκείνας εκ των αποικιών ή κτήσεων ή προστατευομένων αυτού Χωρών όσαι δεν αυτοκυβερνώνται πλήρως, υπό την επιφύλαξιν:

α) Ότι αι διατάξεις της συμβάσεως δεν είναι ανεφάρμοστοι λόγω τοπικών συνθηκών.  
β) Ότι δύνανται να επενεχθούν τροποποιήσεις αναγκαίαι δια την προσαρμογήν της συμβάσεως εις τας τοπικάς συνθήκας.

Παν μέλος οφείλει να γνωρίση εις το διεθνές γραφείον εργασίας τας αποφάσεις του ως προς εκάστην των αποικιών ή κτήσεων αυτού ή των προστατευομένων Χωρών όσαι δεν αυτοκυβερνώνται πλήρως.

#### Άρθρον 9

Άμα τη παρά τη γραμματεία καταχωρίσει των επικυρώσεων παρά δύο μελών της Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας, ο Γενικός Γραμματέας της Κοινωνίας των Εθνών θέλει ανακοινώσει τούτο εις άπαντα τα μέλη της Διεθνούς Οργανώσεως της Εργασίας.

#### Άρθρον 10

Η παρούσα σύμβασις άρχεται ισχύουσα από της ημέρας καθ' ην η ως άνω ανακοίνωσις θέλει ενεργηθή παρά του γενικού γραμματέως της Κοινωνίας των Εθνών, δεν δεσμεύει δε ειμή όσα μέλη διεβίβασαν προς καταχώρισιν την παρ' αυτών επικύρωσιν εις την γραμματείαν. Κατ' ακολουθίαν η παρούσα σύμβασις άρχεται ισχύουσα δια παν έτερον μέλος από της ημέρας καθ' ην η παρ' αυτού επικύρωσις κατεχωρίσθη εις την γραμματείαν.

#### Άρθρον 11

Παν μέλος επικυρούν την παρούσαν σύμβασιν υποχρεούται να εφαρμόση τας διατάξεις αυτής το βραδύτερον την 1 Ιουλίου 1922 και να λάβη τα προς εκτέλεσιν των ως άνω διατάξεων αναγκαιούντα μέτρα.

#### Άρθρον 12

Παν μέλος επικυρώσαν την παρούσαν σύμβασιν δύναται να την καταγγείλλη εις το τέλος μιας δεκαετίας από της ημέρας καθ' ην αρχικώς τίθεται εν ισχύι η σύμβασις, δί' αποφάσεως κοινοποιουμένης εις την Γενικήν Γραμματείαν της Κοινωνίας των

Εθνών καταχωριζομένης παρ' αυτή. Η καταγγελία ισχύει εν έτος μετά την παρά τη Γραμματεία καταχώρισιν.

### Άρθρον 13

Το Διοικητικόν Συμβούλιον του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας οφείλει άπαξ τουλάχιστον κατά δεκαετίαν να υποβάλλη εις την γενικήν συνδιάσκεψιν έκθεσιν περί της εφαρμογής της παρούσης συμβάσεως, θ' αποφασίζη δε εάν υπάρχει περίπτωσις ίνα αναγραφή εις την ημερησίαν διάταξιν της συνδιασκέψεως ζήτημα αναθεωρήσεως ή μεταρρυθμίσεως της Συμβάσεως.

### Άρθρον 14

Το Αγγλικόν και το Γαλλικόν κείμενον της παρούσης συμβάσεως είναι εξ ίσου αυθεντικά».

### Άρθρον δεύτερον

Πάσα διάταξις της υφισταμένης ελληνικής νομοθεσίας παρέχουσα τυχόν μείζονα πλεονεκτήματα εις τα δια της υπό του παρόντος νόμου κυρουμένης συμβάσεως προστατευόμενα πρόσωπα, διατηρείται εν ισχύι συμφώνως προς το άρθρον 405 εδάφιον τελευταίον της συνθήκης των Βερσαλλιών.

### Άρθρον τρίτον

Δια Β. Διατάγματος κωδικοποιηθήσονται αι ανωτέρω διατάξεις εις τους οικείους νόμους, αναδημοσιευομένους καθ'έκαστον μετά πάσης άλλης προγενεστέρας τροποποιήσεως εις εν ενιαίον κείμενον.

Ο παρών νόμος, ψηφισθείς υπό της Βουλής και παρ' Ημών σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και εκτελεσθήτω ως νόμος του Κράτους.

Εν Αθήναις τη 25 Ιουνίου 1920

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ**

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Επί της Εθνικής Οικονομίας  
**Κ. Σπυρίδης**

Επί των Εξωτερικών  
**Ν. Πολίτης**

Εθεωρήθη και ετέθη η μεγάλη του Κράτους σφραγίς.

Εν Αθήναις τη 25 Ιουνίου 1920

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός  
**Ι.Δ. Τσιριμώκος**